

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym-Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agata Adamczewska (spr.)

Protokolant: st. prot. sąd. Joanna Kurkowiak

przy udziale Prokuratora Wojskowej Prokuratury Okręgowej del. do Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Macieja Nowaka

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2014 r.

sprawy **R. O. (1) (O.)** oskarżonego o popełnienie przestępstwo z art. 178a § 1 i 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 5 sierpnia 2014 roku, sygn. akt. VI K 612/14

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację obrońcy oskarżonego za oczywiście bezzasadną,
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Anny Sary Dąbrowskiej kwotę 516,60 zł brutto tytułem kosztów pomocy prawnej z urzędu za postępowanie odwoławcze, świadczonej na rzecz oskarżonego R. O. (1),
3. zwalnia oskarżonego od zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym od uiszczenia opłaty za drugą instancję.

Agata Adamczewska

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 sierpnia 2014r. Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu uznał oskarżonego R. O. (1) za winnego tego, że w dniu 11 sierpnia 2013r. o godzinie 4.30 prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny, tj. motocykl marki ROMET numer rejestracyjny (...)w L.na ul. (...), będąc w stanie nietrzeźwości – badanie urządzeniem ALKOMETRA 2.0 wykazało 0,92 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu – będąc jednocześnie wcześniej prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokami Sądu Rejonowego w Poznaniu sygn. akt IV K 2139/01 i Sądu Rejonowego w Poznaniu sygn. akt VI K 1125/03 oraz w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 27.05.2010r. do 27.01.2011r. kary łącznej 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu sygn. akt VI K 785/14, w skład której wchodziła kara 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda sygn. akt VI K 2094/09 i w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo, tj. przestępstwa z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i wymierzył za nie oskarżonemu karę 1 roku pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. Sąd Rejonowy orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat, a także zwolnił oskarżonego w całości od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w sprawie.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, zaskarżając orzeczenie w całości na korzyść oskarżonego i zarzucając rozstrzygnięciu:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 64 § 1 k.k. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że czyn jest popełniony w warunkach recydywy specjalnej podstawowej, mimo, że przestępstwo podobne, do którego odnosić miałyby się treść art. 64 § 1 k.k. uległo depenalizacji,
2. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 178a § 4 k.k. poprzez jego błędną wykładnię, polegającą na uznaniu za przestępstwa podobne przestępstwa, które uległo depenalizacji,
3. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 4 § 1 i 4 k.k. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że częściowa depenalizacja pozwala na traktowanie w dalszym ciągu czynu, za który oskarżony został skazany na podstawie poprzednio obowiązujących przepisów, jako przestępstwa,
4. rażąco niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu w wysokości 1 roku pozbawienia wolności, podczas gdy dla osiągnięcia celów kary jest wystarczające wymierzenie kary łagodniejszego rodzaju, niższego wymiaru lub z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Podnosząc powyższe zarzuty apelująca wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie oskarżonemu kary łagodniejszego rodzaju, w niższym wymiarze i z warunkowym zawieszeniem jej wykonania,
  2. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy wyznaczonego z urzędu zwrotu całości kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniach przed Sądem I instancji oraz w postępowaniach apelacyjnych,
- ewentualnie obrońca oskarżonego wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach procesu za wszystkie instancje, w tym kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się oczywiście bezzasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie.

Apelacja oczywiście bezzasadna, o której mowa w art. 457 § 2 k.p.k., to taka apelacja, co do której w sposób oczywisty brak jest wątpliwości co do tego, że w sprawie nie wystąpiły uchybienia określone w art. 438 k.p.k. oraz art. 439 k.p.k., a ponadto nie zachodzi przesłanka z art. 440 k.p.k., a żadne z uchybień, które zostały podniesione w środku odwoławczym nie jest trafne.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji w sposób właściwy, a mianowicie wnikliwy i skrupulatny przeprowadził postępowanie dowodowe i wszechstronnie rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które w niniejszej sprawie nie były nader skomplikowane, oraz należycie wykazał zarówno sprawstwo jak i winę oskarżonego. Ocena materiału dowodowego dokonana została przez Sąd Rejonowy z uwzględnieniem reguł sformułowanych w przepisach art. 5 i 7 k.p.k., jest oceną wszechstronną i bezstronną, nie narusza granic oceny swobodnej, jest zgodna z zasadami wiedzy i doświadczeniem życiowym oraz nie zawiera błędów faktycznych lub logicznych. Swoje stanowisko Sąd I instancji w sposób szczegółowy i przekonujący umotywował w pisemnym uzasadnieniu. Uzasadnienie to jako pełne, jasne i logiczne, odpowiada wymogom z art. 424 k.p.k., umożliwiając kontrolę odwoławczą zaskarżonego rozstrzygnięcia. W szczególności podkreślenia wymaga, że ani stan faktyczny, ani dokonana przez Sąd Rejonowy analiza i ocena zebranych dowodów nie były kwestionowane przez apelującą, a i Sąd Okręgowy nie widział powodów, dla których miałby to czynić z urzędu. Kwestią sporną w niniejszej sprawie była ocena, czy zdarzenie z udziałem oskarżonego wypełniło znamiona występku z art. 178 a § 4

k.k. oraz czy czynu tego R. O. (1) dopuścił się w warunkach recydywy opisanej w art. 64 § 1 k.k. Konsekwencją tego problemu była też kwestia wymiaru orzekanej wobec podsądnego kary.

Odnosząc się in concreto do zarzutów apelacyjnych zawartych w środku odwoławczym obrońcy oskarżonego, które w punktach 1 - 3 sprowadzają się do kwestionowania, przyjętej przez Sąd Rejonowy, interpretacji charakteru czynów z art. 178 a § 2 k.k., za które R. O. (1) skazany został wyrokami Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu (sygn. akt VI K 1366/09 i VI K 2094/09), po uchyleniu przepisu art. 178a § 2 k.k. ustawą z dnia 27.09.2013r., należy na wstępie stwierdzić, że żaden z nich nie zasługiwał na uwzględnienie.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że Sąd Rejonowy w Poznaniu wyrokami wydanymi w sprawach o sygnaturach akt IV K 2139/01 i VI K 1125/03 skazał R. O. (1) za przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. Tym samym wypełnione zostało, opisane w art. 178a § 4 k.k. znamię uprzedniego prawomocnego skazania za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości. Słusznie jednak uznał Sąd I instancji, że w przypadku oskarżonego wypełnione zostało jednocześnie wskazane w art. 178a § 4 k.k. znamię działania w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo. Zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych został wobec R. O. (1) orzeczony wyrokami Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu w sprawach o sygn. akt VI K 1366/09 i VI K 2094/09, w których oskarżony R. O. został skazany za czyn opisany w obowiązującym wówczas art. 178 a § 2 k.k. i za każdym razem przedmiotowy zakaz orzekano na okres 4 lat. Sąd Okręgowy w pełni podziela w tym miejscu wywody Sądu Rejonowego co do skutków kontrawencjonalizacji związanej z uchyleniem art. 178a § 2 k.k. Fakt, iż na gruncie aktualnego stanu prawnego czyn ten nie stanowi obecnie przestępstwa nie powoduje, że wraz z wejściem w życie nowelizacji kodeksu karnego ustawą z dnia 27.09.2013r. dokonało się przekształcenie prawomocnie osądzonych przestępstw w wykroczenia. Rację ma też Sąd I instancji wywodząc, iż czyny z art. 178a § 2 k.k. osądzone wskazanymi wyżej wyrokami Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu nie uległy zatarciu. Przeprowadzoną analizę tej kwestii na kartach 5 i 6 pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy w pełni akceptuje i, nie widząc podstaw do jej powielania w tym miejscu, w pełni podziela.

Reasumując, w tych okolicznościach przyjęcia wymagało, że w przypadku oskarżonego R. O. (1) wypełnione zostały znamiona występku z art. 178a § 4 k.k. i to zarówno znamię uprzedniego skazania za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości (vide: wyroki w sprawach IV K 2139/01 i VI K 1125/03), jak i popełnienia przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo (vide: wyroki w sprawach VI K 1366/09 i VI K 2094/09).

Powyższe rozważania w pełni odnoszą się także do uznania, że słusznie Sąd Rejonowy zakwalifikował czyn zarzucany R. O. (1) w niniejszej sprawie jako przestępstwo popełnione w warunkach recydywy opisanej w art. 64 § 1 k.k. W skład wyroku łącznego wydanego w sprawie VI K 785/10 weszła kara 6 miesięcy pozbawienia wolności wymierzona w sprawie o sygn. akt VI K 2094/09 za, jak to już wyżej wskazano, wciąż niezatarte przestępstwo z art. 178a § 2 k.k. Podobieństwo czynu z art. 178a § 4 k.k. z przestępstwem (bo taki charakter ma nieustannie czyn, który R. O. (1) popełnił w dniu 23.09.2009r. i za który został prawomocnie skazany) z art. 178a § 2 k.k. nie budzi jakichkolwiek wątpliwości. Wobec spełnienia pozostałych warunków dla uznania działania w recydywie specjalnej podstawowej, przyjętą przez Sąd I instancji w zaskarżonym wyroku kwalifikację prawną uznać należy za prawidłową.

Odnosząc się do wymiaru kary orzeczonej wobec R. O. (1) przez Sąd I instancji, stwierdzić należy, iż jest ona słuszna i wyważona.

Sąd Odwoławczy pragnie przypomnieć, że dyrektywy wymiaru kary zostały sformułowane w art. 53 k.k., zgodnie z którymi sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Wymierzając karę sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem

przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza starania o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego rażąca niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. zachodzi wtedy, gdy suma zastosowanych kar i środków karnych orzeczonych za przypisane oskarżonemu przestępstwo nie uwzględnia należycie stopnia społecznego niebezpieczeństwa tego czynu (obecne określenie ustawowe odnosi się do szkodliwości społecznej czynu sprawcy) oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celów kary w zakresie społecznego jej oddziaływania oraz celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie ma osiągnąć w stosunku do skazanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 05 lutego 1980 r., III KR 9/80, OSNPG 1980, z.11, poz. 139). Rażąca niewspółmierność kary może zajść tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności można by przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną w I instancji, a karą, która byłaby prawidłowa w świetle dyrektyw art. 53 k.k. i art. 54 k.k.

Sąd Okręgowy po wnikliwej analizie całokształtu ustaleń Sądu Rejonowego w przedmiotowej sprawie nie dopatrywał się okoliczności, które uzasadniałyby przychylenie się do wniosku apelującej i złagodzenie kary wymierzonej oskarżonemu zaskarżonym wyrokiem, poprzez orzeczenie kary łagodniejszego rodzaju, w niższym wymiarze lub z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Sąd odwoławczy w pełni podziela stanowisko Sądu Rejonowego, który wykazywał, że zachodzące po stronie oskarżonego O. okoliczności obciążające, w szczególności, iż przypisanego mu przestępstwa dopuścił się w warunkach recydywy, będąc już wcześniej czterokrotnie (!) karany za przestępstwa podobne, sprawiają, że nie sposób jest sformułować wobec oskarżonego na tyle pozytywnej prognozy kryminologicznej, by uzasadniała skorzystanie z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary. Wymiar zaś orzeczonej kary uznać należy w okolicznościach niniejszej sprawy za bardzo wyważony. Zasiadanie za kierownicą pojazdu w stanie wręcz upojenia alkoholowego i to w czasie, gdy nadal obowiązują zakazy orzeczone w związku ze skazaniem za przestępstwo podobne uznać trzeba za rażące lekceważenie porządku prawnego, wymagające surowego ukarania i to niezależnie od tego, czy, jak to twierdzi obrońca w swoim środku odwoławczym, oskarżony postanowił zmienić dotychczasowy tryb życia, czy nie.

Mając na uwadze powyższe Sąd Odwoławczy nie dopatrywał się żadnych powodów, które nakazywałyby zmienić lub uchylić zaskarżony wyrok, w związku z czym utrzymał go w mocy.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie § 2 ust. 1, 2 i 3 oraz § 14 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zasądzając na rzecz adwokata Anny Sary Dąbrowskiej kwotę 516,60 zł brutto. Zaznaczenia jedynie wymaga, że o kosztach obrońcy w postępowaniach przed Sądami Rejonowymi i Sądem Okręgowym po pierwszym rozpoznaniu sprawy, orzekł Sąd I instancji w punkcie III zaskarżonego wyroku.

W pkt 3 wyroku Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i zwolnił oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów procesu za postępowanie odwoławcze, bowiem oskarżony nie pracuje, utrzymuje się jedynie z zasiłku.

SSO Agata Adamczewska